

Magyar Hírmondó.

51.

Költ Bétsben, Karátson-Havának (Décembernek)
26-dik napján, 1795-dik Ezstendőben.

Hadi és Békességes Környüállások.

Olasz - Országból. —

A' Ts. Kir. Sereg' mostani Kormányozóitól *Acqui* Városából érkezett, és már a' *Bétsi* Udvari Újságbann is közönséges-sé tevődött leg-újabb Tudósításoknak értelme ez:

„Az Ellenség vissza vonta magát *Cévatól*, valamint a' *Tanerói* völgybenn is *Garesióig*, 's Előlvígyázókat is kevés számúakat tart *Carcarenál* és *Altarenál*.“

„A' 23-dik Nővemberben kezdődött vissza-vonulás' alkalmatosságával hétszázötvenhatan maradtak halva Népünk között; hatszázhetvenhetenn meg-sebesedtek; a' fogságba - esteknek és nemtaláltatknak száma pedig eleinten kétezerhétszázötvenre menőnek találtatott: de naponként kevesedik: mivel a' nem-találtatkból ismét szállangoztak vissza egynehányann a' Sereghez.“

„A' halva-maradtt Tifztek: *Alvinczy* Regementjebéli Fő-Hadnagy *Gaule* és *Uj*

G g g

laky Zászlótartó. *Reisky* Reg. béli Fő-Hadnagy *Kappus*; *Thurn* Reg. béli Fő-Hadnagy *Jansch*; *Strasoldó* Reg. béli Kapitány *Kavanagh*; *Lattermann* Reg. béli Zászlótartó *Monni*; *Szluini* Bat. béli Vice-Kapitány *Sajátovich*, “

„Sebbe estek: *Antal* Fő-Hertzeg Reg. béli *Maholány* Vice-Kapitány, *Purzell* és *Baitz* Al-Hadnagyok; és *Jankay* 's *Litassy* Zászlótartók; *Nádasdy* Reg. béli Al-Hadnagy *Grubics*; *Alvinczy* Reg. béli Vice-Kapitány *Báró Schmauser*, és Fő-Hadnagy *Duimovich*; *Thurn* Reg. béli *Schmidt* Kapitány, *Bemtraeger* Fő-Hadnagy, *Lavkovich* és *Brestack* Al-Hadnagyok, 's *Gróf Zebrian* és *Wilbach* Zászlótartók; *Terzy* Reg. béli *Hummel* és *Leidnitz* Kapitányok, *Corte* és *Gróf Lumago* Al-Hadnagyok, 's *Knapp* és *Nattorpp* Zászlótartók; *Strasoldo* Reg. béli Zászlótartó *Lichen*; az egyesített *Karlstadti* Batalionból Kapit. *Rousseau*, Fő-Hadnagy *Widmayer*, és *Radissa* Zászlótartó; *Szluini* Bat. béli Al-Hadnagy *Bajnovich*, és *Pattantyús* Al-Hadnagy *Wagner*. “

„Fogságba estek: Generálmajor *Ternyey*; *Antal* Fő-Hertzeg Reg. béli *Kuhn* Oberstlieutenánt, *Vineze* és *Sinopoli* Kapitányok, *la Nötte*, *Gerranics* és *Újhelyi* Fő-Hadnagyok, *Sartory* 's *Haan* Al-Hadnagyok, és *Helm* Zászlótartó; *Nádasdy* Reg. béli *Foullon* Fő-Hadnagy, *Turians-*

ky, *Salatney*, és *Pribilovich* Al-Hadnagyok, Gróf *Gaisruck*, Bárá *Trach*, és *Roskoványi* Zászlótartók; Alvinczy Reg. béli Kapit. *Fagatsch* és Al-Hadnagy *Cseptsány*, kik meg is sebesedtek; Thurn Reg. béli B. *Brabeck* Oberster, *Glime*, *Grois von Degenfels* és *Selenbach* Kapitányok, *Heffern* Vice-Kapitány, *Gaisler* és *Sausenhofer* Fő-Hadnagyok, *Wurzbach* és Gróf *Gaisruck* Al-Hadnagyok, *Jankovich* *Groel* és *Kogeln* Zászlótartók, 's Adjutáns *Morack*; Strassoldo Reg. béli *Bankovich* (meg-sebesedve) *Ertel* és *Gehling* Kapitányok, *Gülke* és *Kampel* Vice-Kapitányok, *Carignani* *Zipesser* *Nikelli* *Palitsek* és *Woller* öt Fő-Hadnagyok, *Trautmann* (meg-sebesedve) *Culcoz* és *Ente* Al-Hadnagyok, 's *Hann Stadler* *Tosena* (meg-sebesedve) *Soneman* *Malhusowszky* és *Peltel* 6 Zászlótartók; az *Carlstadt* Batalionból, a' *Líka*i Reg. ből *Vukassovics* Oberster, *Ivánkovits* Kapitány, *Vukassovics* *Ernst* *Bassec* és *Krissancsich* 4 Fő-Hadnagyok, *Badovinacs* és *Zergollern* Al-Hadnagyok, *Habianaz* és *Rukavina* Zászlótartók, és a' Regiment-Adjutáns (kit a' Kommandó Rajasitsnak írt, mi pedig, egy különbenn eredeti hitelességű, de nehéz olvasású Levélből Bajacsicknak olvastunk, 's írtunk volt a' múltt postán); végre a' Generálstabból Kapitány *Kucher*, és Fő-Hadnagy *Brouch von Neuberg*. “
Nagy - Britanniából. —

Prusszus Követ Bárá *Jacobi*, Pári-

sonn által *Londonba* érkezett Növ. 24-dikén, 's Ministeri-befzélgetést tartott 26-dik Nóvemberbenn a' *Nagy-Britanniai* Státus-Secretáriussal Lord *Grenville*vel.

A' Hadi-dolgokra - ügyelő Ministernek fel-számlálása szerént, *Nagy-Britanniának* a' szárazon való fegyveres Népe összeséggel, kétfázhatezerötyszázegy főből áll ebben az esztendőben; kevesebb tehát hufzonötezerháromszázhatvankilentzel, mint vólt a' múltt esztendőben, melly le-szállítás, nyóltz millió százhetven-ezerkilentzszáztíz forinttal kevesebbítette a' közönséges költségeket. *Tarleton* és *Macleod* Generálisok sokallották még a' mostani számát is a' Katonaságnak: úgymint a' mellynek tartása, tizenegy millió font sterlingbe kerül esztendőt által: de a' Hadi-dolgokra - ügyelő Minister *Windham* Úr el-múihatatlanúl szükségesnek állított annyi fegyveres erőt, a' belső és külső ellenségek ellen való meg-óltalmazására az Országnek.

Száznyóltzvan millió forintot szándékozik a' Státus' kasszájába fel-venni *Pitt* Minister a' jövő esztendőre, melly summa eránt, végezett is Növ. 26-dikánn három Banquier-házakkal.

Frantzia - Ország' partjától, 16-dik Növ. benn érkezett vissza a' *Portsmouthi* Kikötőhelybe Néhai 16-dik *Lajos'* második testvér Öttse, egynehány Hadi- és Szállító-

hajókkal, 's várták oda a' *Harvey* Admirális' Hajósseregét is.

A' *Londoni* Udvari Újságnak 21-dik' Nóvemberi Darabja, egy *Martiniquei* Tudósítást közöl, melly szerént a' *S. Vincent* Szigetebéli *Vigie* nevű igen derék tanyát vissza-vette a' Frantziáktól *Irwing* Ánglus Generális erőhatalommal. Veszített maga részéről 3 Tiszteket és ötven Közembereket: sebbe estek pedig a' Népéből 3 Tisztek, és száz Közemberek.

Kilentzven Katona-szállító-hajók, melyek *Ámerika* felé indultak, olly szerentsétlenek voltak, hogy egy nagy szélvész által egészen széllyel-szoródtak. Mintegy négy száz Személyek veszték a' tengerbe: hajók pedig számszerént tizenhárman, részszerént el-süllyedtek, részszerént úgy megromlottak, hogy míg meg nem igazgatódnak: szolgálatot nem tehetnek.

Frigyes - Belgyiomból. —

A' Fő-kormányzék, egy Deputázió által adta értésére a' *Frantzia* Követnek *Noël* Polgárnak azt a' Végzést, mellyet, ha nem egészen eggyező köz-akarattal is: avagy tsak voksok többségénél fogva hozott volt a' *Frantzia* módi Nemzeti-gyűlésnek *Frigyes-Belgyiomban* lejendő felállításáról. A' *Frantzia* Minister megbízatta a' *Batáviai* Fő-kormányzékot írásbann az eránt, hogy az ő említett Végzéséből örömet vettek a' *Frantzia* Közön-

séges - Társaság' Igazgatói, és óhajtják, hogy bártsak egy Tartománnya se' lenne olyan *Frigyes-Bolgyiomnak*, a' melly, meg ne eggyezne ezen Végzésbe. A' Fő-kormányfők el-küldötte Déc. 5-dikén *Lestevenon*, *Kempenaar*, és *Gleysen* Polgárokat, *Frízia* és *Groninga* frigyes Tartományokba; *Bosveld*, *de Lange*, és *Pembroek* Polgárokat pedig *Zélandiába*, hogy igyekezzenek ezen 3 meg-nevezett Frigyes Tartományokat is reá venni hadd ne ellenkezzenek ők is többé a' Nemzeti-gyűlés' fel-állításában, mellyet a' több négy frigyes Tartományok már meg-határoztak.

Frantzia-Országból. —

A' Békesség' meg-szerzése eránt való szíves hajlandóságjokat a' mostani öt Igazgatóknak onnan próbállya egy fontos Levél, hogy éppen nem akarják, mint folyt vólt a' híre, ki-mozdítani a' *Basíleai* Fr. Követségből *Barthelémyt*, ki már szerentsés vólt egynehány Békességeknak kötésében.

Realt, a' ki *Histórikussává* tevődött a' *Közönséges-Társaságnak*: meg-akarják tenni az öt Igazgatók — *némelly Párisi Tudósítások szerént* — *Közönséges-Társaság Ujságírójának* is.

Béts.

Az árva *Frantzia* Király-Kisasszony' számára rendelt Udvari szobákat, melyekben *Néhai Fels. 2-dik Leopold* lakott

volt, valami tizenegy napok előtt kezdtek el fűteni.

Hertzeg *Lichtenstein* Károly a' Néhai Feldmarschall' Fia, ki-múla tegnap estve e' Világból, tizenhét napokig tartott szenvedései után, mellyeket, egy szerentsétlen duellálás közben lett meg-sértődése a' tüdejének okozott Néki. *Weichs* nevű Német-Birodalmi Báró és Kánonok tette rajta a' szúrást, kinek büntetése a' Törvény szerént fog lenni; valamint a' két Secundánsoknak, Gr. *Rosenberg*nek, és a' meg-hólt Hertzeg Testvérjének Hg *Lichtenstein* Ventzel Kánonoknak büntetéssek is. Hertzeg *Khevenhüller* születésű szép Ifjú Asszonyt hagyott Özvegyenn, és két Fiatskákát árvánn, a' meg-hólt Hertzeg, kit a' természet, mind lelki, mind testi szép talantomokkal ruházott volt fel.

Udvari-Tanátsos *Frank* Péter Orvos Doktor Úr, még Nóvemberben béállítódott az itt lévő Közönséges-Ispotálynak igazgatásába, egy Tagja által az *Alsó-Ausztriai* Kormányszéknek: a' mi dőnn, az együtt volt Ispotálybéli minden Orvos-Urakhoz tartott rövid Beszédében, azoknak segítő vállalkat kérte, hivatala' terhének annál hafznosabban való hordozhatására, és a' felebaráti boldogságnak öfze-fogott erővel lehető munkálódására: maga viszont szeretettel teljes hajlandóságát ajánlotta, s' ígerte,

hogy szorgalmasan el-követ mindent, valamit az Ispotálynak jó állapotban való tartására igen helyesnek; és az Emberi-Nem' javára leg-hafznosabbnak gondolhat. Azólta többnyire minden óráit az Ispotálybann tölti, hogy annak mostani körülállásait tökéletesen ki-tanúlhassa, 's el sem múlatja a' leg-kisbéknek láttzó tárgyakat is önnön szemeivel megvizsgálni.

E' folyó Hónapnak 14-dik napján, igen nagy számú Hallgatók' jelenlétében, kik között nem csak Ispotálybéli, hanem Városi és Udvari Orvosok is vóltak, Professori hivatalához is hozzá kezdett; és azólta a' *Therapia Specialist* (Gyógyítás Mesterségét), Szombatonn és Vasárnapon kívül, minden napokon kilentz órától fogva tízig tanítja a' maga Könyve szerént, mellynek titulussa ez: *Epitome de curandis hominum morbis Tom. V.* Ha a' Könyvét és eddig való tanítását nézzük *Frank* Úrnak: úgy láttzik, hogy *Boerhave* és *Cullen* között a' Közép-utat követi, úgy mindazáltal, hogy sem a' régi jót, csak azért hogy régi, el nem veti; sem minden újhoz nem rakafzkodik. Tisztít és nem töröl. A' miről meg van győzöttetve: azt vallya; a' mit pedig ellenkezőnek hiszen: bár akárki szájából jött, vagy penájából folyt légyen: igazság gyanánt el nem fogadja.